

הבחירות במפד"ל - מלחמת סיעות

ביום ג' הקרוב, אי"ה, יתקיימו בחירות לוועידה של המפד"ל של הפועל-המזרחי ולמועצות הסינים של המפלגה. 725 צירי הוועידה יהיו אלה שיקבעו למעשה, מי יהיו צירי מפלגה זו בכנסת, וכי פועל יוצא - מה תהיה דמות הקואליציה הבאה, שבה תשתתף סיעת המפד"ל.

ותחילה הבהרה: למפלגה זו שני ראשים: המפד"ל והפועל-המזרחי. יש הרבה מן המיטען ההיסטורי ב"חלוקה" אך גם הרבה מן המועיל. המפד"ל היא איחוד של "המזרחי" והפועל-המזרחי, ועוסקת בעיקר בשאלות מדיניות דת; הפועל-המזרחי - שבעבר היתה הסתדרות עובדים, אשר העבירה כמעט את כל סמכויותיה, כאיגוד מקצועי, להסתדרות הכללית - מטפלת ב"ענייני אירגון, עבודה וכלכלה (גם המסודות הכלליים-המשקיים). הוועידה עצמה תתקיים תוך 3-2 חודשים אחרי הבחירות (המועד טרם נקבע), במועד ראוי, שיאפשר התארגנות לבחירות לכנסת - כפי שקובע אחד מראשי המחלקות ב"מפד"ל.

הפיצוץ

לבחירות רצות 6/6 רשימות-סינים, המותנה במפד"ל לקראת כל מערכת בחירות - אך בתנאי ש"יתפורו מיד לאחר הבחירות.

● **רשימה א'** - הגוש לאיחוד ולתמורה - סיעתו של ח"כ יצחק רפאל: לה יש רק ח"כ אחד (רפאל עצמו), והיא מקיימת שליטה חזקה בשלושת הסניפים העירוניים הנור-לים: פירצה - עם הרב שאר ישוב כהן (אחיה של הרבנית גו-רן), דוד גלאס (מנכ"ל משרד ה"תות), וברוך דובובני (ה"א-בית -

מאת רנל בנקר

עם ראובן בן-דוד, שני האחים יצחק ואברהם פישלר, ראש המועצה הדתית פנחס שיינמן, חבר מועצת העירייה ע"ד ח.מ. בסוק, ועוד; ופניף חיפה. כן יש לה אחיזה רצינית בעיריית-הסיתוח וכוללת רבים מבני עדות-המזרח, ובראשם - אהרון אבו-חצירא, ראש עיריית רמ'לה, ועוד אישיות - ישראל כ"ץ, מנהל "מרכז המוסדות הכלכליים (משהו מעין "חברת העובדים").

● **רשימה ב'** - סיעת "למיפנה", ובראשה הרשים ד"ר ברוך שאינו (ח"כ) ומיכאל חזני, וכן הח"כ א. מלמד (שהוא גם יו"ר מרכז המוסדות). בין העסקנים הבולטים: ראש מחלקת-המסים במפד"ל (מחלקה ה"שולטת על מקורות התקציב) ג. בן-ברנשטיין, יו"ר המחלקה המוניציפאלית. לסיעה זו - אחיזה עיקרית

בסניפים כגון פ"ת ור"ג, ובהרבה סניפים שבערי-השדה.

● **רשימה ג'** - סיעת המושבים - שעיקר כוחה במושבים עצמם של הפועל-המ"ז, אך גם בכמה סניפים עירוניים.

● **רשימה ד'** - סיעת איחוד והגשמה" (הספרדים ויוצאי צפון-אפריקה), ובראשה: חברי-הכנסת דניאל לוי וד"ר אבנר שאקי (עס"קן בולט); חיים מויאל, ראש מח' לקת-הקליטה במפד"ל.

● **רשימה ז'** - "הגוש לשינוי פני התנועה" - רשימת הצעירים. בראשה עומדים הח"כים זבולון הא"ר מר ד"ר יהודה (רוזנברג) בן-מאיר. על המקום השלישי ברשימה נאבקים אהרון כהן (ירושלים), אחיה של גאולה כהן מלח"חירות), ומיכה גו"ר (מ"א). האיש שמאחורי הקלעים הוא דני ורמוט (ראש המשמרת הצעירה); והעסקנים הפוליטיים: אברהם קופמן (סקיד בכיר במשרד הסעד), הרב הס (ראש ישיבת "בני עקיבא" ברעננה) ועוד אריאל רוזן צבי. הצעירים מדברים גם בשמם של פרופסורים ורבנים רבים, אך הצרה היא שבין האחרונים רבים כלל אינם חברים במפד"ל. אחיזתה החזקה ביותר של הסיעה - בסניף ירושלים.

● **רשימה ח'** - הרשימה המרכזית (או ככינויה: "סיעת הגנראלים"). בראשה עומד השר ד"ר זרח ורהפטיג (שאינו ח"כ) והח"כים בנימין שחור, טובה סנהדראית, הרב מ.צ. גריה, ד"ר יוסף גולדשמידט. הבולטים בעסקניה: אליעזר גואלמן - מרכז התנועה, וי. גיברל'טר - ראש מחלקת-האירגון שלה. רבים בה במיוחד הפונקציונרים, בי"קסטלי" (בית מרכז המפד"ל) והם הנותנים את עיקר כוחה.

● **ה"צ"י סיעה"** היא סיעת הק"ר בן-דוד - שבחירות בה יערכו

רק בקרב קיבוצי המפד"ל. בראשה עומדים חברי-הכנסת שמחה פרידמן, וח"כ לשעבר משה אונא.

מהפכה בסייעות

אי-אפשר שלא לעמוד על ההיסטוריה של הסיעות השונות, כאשר מדברים על הכוחות הפועלים כיום במפד"ל.

הוועידה הקודמת התקיימה לפני כארבע שנים, ובה היו שתי רשימות עיקריות: "הגרש" - של השר משה היים שפירא המנוח, (שנוצר מאיחוד סיעות הרשימה המרכזית של שפירא, סיעת רפאל וסיעת "למיפנה", אשר כללה גם את המושבים והקיבוצים) - מול הצעירים (שאליהם התחברו ה"ספרדים").

מייד לאחר הבחירות, עם מחלתו של מ.ח. שפירא המנוח, התפלג הגוש המרכזי: לגוש א' (על-ידי הסכם בין רפאל לגואלמן) הצטרפו גם חלק מסיעת "למיפנה", כמו בן-גורן וח"כ מלמד; ולגוש ב' - חלק ניכר מ"למיפנה" (בעיקר הקיבוץ עם אונא וחזני), המושבים, וכן ורהפטיג, י. גולדשמידט ושחור.

כאשר שאף גואלמן לקבל את התפקיד הכפול - של מרכז המפ"ד"ל ושל מרכז הפועל-המ"ז (עד אז היו 2 תפקידים), היו התנגשויות חריפות ביותר בינו לבין גולדשמידט ושחור, אף-על-פי-כן כל השלושה נמצאים עתה בסיעה אחת, כאשר הנימוק העיקרי היה: גואלמן שליט בתנועה ובמחלקת האירגון, ובידיו הכלים החשובים של "הקסטלי". ו"אילו חזני הלך בתחילה עם ורהפטיג, ולבסוף חזר אל "למיפנה".

הקיבוץ-הדתני והמושבים פרשו מ"למיפנה" - אם כי הצטרף אליהם ח"כ מלמד, לשעבר איש סיעת רפ"א, אף-על-פי שהוא חבר קיבוץ. חלק מן הספרדים נמצאים ביחד

בסיעת רפאל, ואילו מנהיג הצעירים הקיצוניים, הרב מ.צ. גריה, נמצא דווקא בסיעת ה"גנראלים" (ת"י).

הצעירים הפסידו את תמיכת הספ"דים, ואילו מה שהיה "דור ההמ"שך" התגלה למעשה במעורמויו - של גנראלים (מועטים) בלי חיילים, ונשחק לחלוטין כאשר חבריו הבר"דים התפורו בין הסיעות השונות.

ה"טוטו"

נאמר, כי מאז שחרב בית-המקדש ניטלה נבואה מפי חכמים וניתנה לשוטטים, אולם להמר תמיד אפשר (אם-כי גם זה אסור, למחצה, על ידי הקדמונים). מתוך הערכות של יודע-דבר, בנינו את ה"טוטו" הפ"רטי:

הסיעה הגדולה ביותר עשויה לה"יות סיעת "למיפנה" - כ"30%.

כל זכיה מעל לשיעור זה יהיה בגדר הישג.

סיעת רפאל, השניה בכוחה, עשויה להגיע עד 25% ותגביר בוודאי גם את כוחה בכנסת. עובדה זו גם עשויה להכניס את יצחק רפאל לממשלה הבאה (ולפי ההשערות: "שם הוא יילך בתלם").

לצעירים יש כיום 22%, וספק אם יעברו את ה"15%-20% וישמרו גם על 2 הח"כים שלהם, אם כי צפויה להם ירידה.

מצב קשה מאוד צפוי לרשימה המרכזית. יש לה כיום שר אחד (שאינו ח"כ) וארבעה ח"כים. גם הם, ספק אם יזכו בלמעלה מ"20% ל"15%, כלומר: 2 ח"כים בלבד. כוחה של רשימה זו קטן ביותר, והיא לא תקבל יותר ממקום אחד בכנסת; הוא יהיה שמור (קרוב לוודאי) לדניאל לוי. מה יעשה ד"ר אבנר שאקי? השמועות מדברות על

פרישתו והליכה עצמאית לבחירות לכנסת ברשימה עתתית. שמועה נוספת - ביחד עם שלום כהן (מ"ה, העולם הזה" לשעבר).

הקיבוצים יגיעו לפחות ל"3%-20% צירים מתוך 725 ולמושבים שמו"רים 77 מקומות, אך חלק מהם עשויים ללכת לסיעות אחרות, והם לא יגיעו ליותר מ"6%-8%.

העקרונות והההנהגה

הוצאות כאלה של בחירות יביאו לתופעה אחת: הפיצול הוא רב, ושתי סיעות לא יוכלו לקיים קואליציה, כי במפלגה, שלא כבמשלה, אי-אפשר לקיים קואליציה הנשענת על 51% ממילא תהיה ההנהגה קולקטיבית, ויילכו לפשרות רבות. הנהגה - גם אין בוחרים. אין ספק, שאם רשימת "למיפנה" תהיה הרשימה הגדולה ביותר, ייבחר ד"ר יוסף בורג ליו"ר התנועה, אך הוא לא ימלא את מקומו של מ.ח. שפ"ר המנוח...

הקרב הנטוש כיום אינו קרב על עקרונות. שמירה על דיני אישות דתיים (בניגוד למאבק על "מיהו יהודי" - המאפיין את אגו"י ופא"י) ועל החינוך הממלכתי דתי - הם ציפורי-הנפש של כל המפד"ל. בכל השאר, חצויות כל הסיעות. חסידי "השלמה" - בכל הסיעות, ממש כמו ה"יונים" או ה"יונים-למחצה".

הקרב נטוש (בלשון נקייה) על עמדות-כוח, או (בניסוח הגס יותר) המדוייק יותר) על כפאות. ככל שהתמונה תהיה ברורה פחות יהיה הקרב קשה יותר. דבר אחד מתברר והולך: פרט למספר פגזי-טיווח של גישוש, מצטיינות הבחירות הנוכחיות במיעוט של רעש ושל גילויי שחיתות. כל סיעה חו"ששת מפני גילויי יריבתה, ומכאן - ההסכם הג'נטלמני.